

နေထွန်းနိုင်၏ အမှာ

(၁)

နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးတွေရေးခဲ့တဲ့ သတင်းစာဆရာဘဝ၊ ပြီးတဲ့ နောက် အယ်ဒီတာ၊ အခု ပညာရပ်ဝန်းမှာ ကျင့်လည်နေတဲ့ ကာလအထိ ကျွန်တော်ဘဝတလျှောက်လုံးမှာ စာအုပ်အမှာစာ တစ်ပုဒ်ပဲ ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်က သတင်းစာဆရာကြီး လူထုစိန်ဝင်း ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ "ပီကင်းဒိုင်ယာရီ" ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာ ဦးစိန်ဝင်း ကွယ်လွန်ပြီးချိန် သူ့အိမ်က စာအုပ်တွေကို ရှင်းရာကနေ ပီကင်းဒိုင်ယာရီ စာမူကြမ်းကို ပြန်ရှာတွေ့ပြီး ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြတာပါ။ ဘဝပြောင်း "အဟောင်းသမား" တွေရဲ့ လွန်ဆွဲနေရတဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ ပီကင်းဒိုင်ယာရီက တစ်စုံတစ်ရာ နဲ့ဆက်ပူးပေးလိမ့်မယ်ပေါ့။

အခု ဆရာဦးညွန့်လွင် စာအုပ်အတွက် အမှာစာက ကျွန်တော်ဘဝမှာ ဒုတိယအကြိမ်ပြောက် "အမှာစာ" ရေးခြင်းပါပဲ။ အမှာစာရေးပေးဖို့ ဆရာဦးက ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ "တာဝန်ကြီးလှချည်" ဆိုတဲ့အတွေး ချက်ချင်းပေါ်ပါတယ်။ အသက်အားဖြင့်၊ ဖြတ်သန်းမှုအားဖြင့်၊ ပေးဆပ်မှုအားဖြင့် အကွာကြီးကွာခြားလှတဲ့ ကျွန်တော်လိုလူငယ်တစ်ဦးထံက ဘာကြောင့်များ အမှာစာ လိုချင်ခဲ့ပါလိမ့်။

အဲပေမဲ့ ပါတီတွင်းမှာတင် လူငယ်တွေကို ယုံကြည် ဦးစားပေးတတ်တဲ့ SNLD ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခွန်ထွန်းဦး ပြီးတော့ ဆရာဦးတို့လို ဦးဆောင်သူတွေရဲ့စိတ်ထားကို မုန်းဆဲမိတဲ့အတွက် လေးစားသမှုနဲ့ အခု အမှာစာကို ရေးပါတယ်။

ဆရာ လူထုစိန်ဝင်းရဲ့ ပီကင်းဒိုင်ယာရီအတွက် အမှာစာရေးချိန်ဟာ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ဘဝပြောင်း "အဟောင်းသမား" တွေနဲ့ ဒီမိုကရေစီ လိုလားသူတွေအကြား လွန်ဆွဲနေရချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ အခုချိန်အထိလည်း လွန်ဆွဲမှုဟာ ပြောင်းမသွားသေးပါဘူး။ ဒီမိုကရေစီ ဘက်တော်သားတွေရဲ့ အခြေအနေက လုံးဝမီးလောင်သလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘဝပြောင်း "အဟောင်းသမား" တွေ များသထက် ပိုများလာပြီး တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုကင်းမဲ့ခြင်းတွေက ဖုန်းဆိုးမြေမှာမပြတ်တိုက်ခတ်နေတဲ့ လေနီကြမ်းတွေလိုပါပဲ။ တိုင်းပြည်အနာဂတ်က စေ့စေ့တွေးလေ စိုးရိမ်ရလေ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီအခြေအနေတွေကို အခုစာအုပ်ထဲမှာလည်း ရှာတွေ့နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာဦးက သူ့စာအုပ်ကို "ကျွန်တော်အတွေး၊ ကျွန်တော်အရေး၊ ကျွန်တော်အတွေ့အကြုံ" လို့ အမည်ပေးပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ကို ဘာကြောင့် ဖတ်သင့်သလဲဆိုတဲ့ ချဉ်းကပ်မှုအတွက် တွေ့ရှိချက်သုံးခုကို အခြေခံပြီး အကျဉ်းချုပ်ပြလိုပါတယ်။

(၂)

ဆရာဦးရဲ့ စာအုပ်မှာ အကြောင်းပြိုင် သုံးခု တွေရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက သူ့ရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ပြောပြတာ၊ ဒါကို ပြန်ပြီး ဆင်ခြင်ပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ခရီးသွားအတွေ့အကြုံတွေကို ရေးပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးတစ်ချက်က ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံရေး လေ့လာချက်တွေကို ရေးခဲ့တာဖြစ်ပြီး သူ့ပုဒ်တို့ အကြောင်းအရာတွေကိုလည်း ဒီအပိုင်းမှာ ဖတ်ရပါတယ်။

အကြောင်းပြိုင်သုံးခုကို အခြေခံပြီး သူ့ရဲ့ ရေးသားချက်တွေကို ဘုံထုတ်လိုက်တဲ့အခါ များသောအားဖြင့် တူညီတဲ့အချက်သုံးခုကို တွေ့ရပါတယ်။

နံပါတ်တစ်အချက်က လူသဘာဝ လေ့လာချက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ လူသဘာဝ လေ့လာချက်တွေမှာ ထင်ရှားတဲ့အချက်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒါက ကိုယ့်အတ္ထုကိုစွာပြီး စဉ်းစားပြောဆိုတဲ့ အချက်တစ်ခုဖြစ်

ပါတယ်။ အတ္ထုကိုစွာပြီး စဉ်းစားတဲ့အတွက် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းအားကောင်းလာပြီး "စိတ်ရှင်းမှု" နဲ့ "ပင်ကိုရိုးဂုဏ်" ကြွတက်ခဲ့တာကို သတိပြုမိပါတယ်။ တစ်ခါ နိုင်ငံရေးအရ စိန်ခံခဲ့ရမှု၊ အနိုင်ကျင့်ခတ်ကားခံခဲ့ရမှုတွေကို ပြန်ဆင်ခြင်ပြတဲ့နေရာမှာလည်း လူသဘာဝအရ "ကိုယ့်အနာပဲကိုယ်ထိုးပြ"၊ "ကိုယ့်ဒုက္ခမှ ဒုက္ခ" ဆိုတဲ့ အတ္ထုစွဲကို ပယ်ခွာပြီး ကြံခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံဆိုးတွေကို ဟာသလုပ်၊ အများအတွေ့အကြုံနဲ့ ဆင်ခြင်ပြီး "သော" ချီကံတာက တမင်လုပ်ပြစရာမလိုတဲ့ ပင်ကိုစိတ်ရင်း "သဘောထားကြီးမှု" ကို ပေါ်လွင်စေခဲ့ပါတယ်။

နံပါတ်နှစ်အချက်က နိုင်ငံရေးနဲ့သမိုင်းကို ချိန်ထိုးပြီး သုံးသပ်ဆင်ခြင်တာ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရာဇဝင်တွေကို ဆင်ခြင်ပြီး ရေးသားလေ့ရှိတာကို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရတာပါ။ ဒီနေရာမှာ သူ့ရဲ့ ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံရေး လေ့လာချက်တွေက စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားတွေထက် ကျင့်ဝတ်နဲ့ သီလအရေးကြီးပုံကို အလေးထားပြောဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ဖတ်ရပါမယ်။ ကွင့်ဝတ်နဲ့ သီလကို အခြေခံပြီး နိုင်ငံရေးမှာ ကတိသစ္စာတည်ရမယ်၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားတတ်ရမယ်၊ ကိုယ်အပေါ်စီး၊ ရောက်နေချိန်မှာ စွင့်လွတ်တတ်ရမယ် စတဲ့ အချက်တွေက နောက်ထပ် တွေးဆဆင်ခြင်စရာ ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါ့ပြင် လူမျိုးတစ်မျိုးချင်းစီ၊ တစ်စုချင်းစီ၊ တစ်ခွဲချင်း စူးစိတ်ထားတာထက် နိုင်ငံချစ်စိတ်ပိုအားကောင်းဖို့ ဆန္ဒရှိနေတဲ့ ရေးသားချက်တွေကိုလည်း သူ့ရဲ့ ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံရေး လေ့လာချက်တွေမှာ ဖတ်ရပါမယ်။

နံပါတ်သုံးအချက်က အနုပညာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေကို မလွတ်တမ်းထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေကို ခရီးသွားအတွေ့အကြုံဆောင်ပေးပြီး ပြန်ဆင်ခြင်တဲ့စာတွေမှာ တွေ့ရပါတယ်။ ဖတ်ကောင်းတယ်လို့ပဲ တိုက်ရိုက်ညွှန်းဆိုချင်ပါတယ်။ ဆရာသိန်းဖေမြင့်၊ ဆရာမြသန်းတင့်တို့ ရေးခဲ့တဲ့ ခရီးသွားစာပေတွေကို အားကျခဲ့သူ၊ နှစ်ခြိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်တာကြောင့် အရေးကောင်းတာလည်း ဖြစ်ပါမယ်။ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားထဲအဆီအငေါ့မတည့်မှုတွေကို တို့ထီချိန်မှာ သိပ္ပံမောင်ဝနဲ့ ဆရာမောင်ထင်တို့ရဲ့ ရေးသားချက်တချို့ကို ပြန်ပြီး အမှတ်

ရစေတဲ့ သရော်ဟန်တွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ စာပေဗိမာန် စာပေဆုသုံးကြိမ်ရထားသူတစ်ဦး (ခေတ်သုံးစကားအရ ခေသုမဟုတ်) ရဲ့ စာရေးဟန်တွေက ဒီအပိုင်းတွေမှာ ပိုပြီးကွန့်မြူးနေတယ်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

နောက်ထပ် သတိပြုမိတဲ့ တစ်ချက်က သူ့ရဲ့ စိတ်ပူ၊ သတိပေးချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ ကျင့်ဝတ်မရှိ၊ သီလမရှိ၊ ကတိသစ္စာမရှိတာတွေ ဖြစ်လာမှာကို စိတ်ပူတဲ့ အရေးအသားတွေ ဖတ်ရပါတယ်။ စစ်ဘက် - အရပ်ဘက် ဆက်ဆံရေးကို ဦးစားပေးရင်း အရပ်ဘက် - အရပ်ဘက် ဆက်ဆံရေး မမှီနိုင်ပျောက်ကွယ်သွားမှာ၊ ဒီမိုကရေစီ လိုလားသူတွေအချင်းချင်းအကြား ကိုယ့်အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေး မရှိတော့ဘဲ ပျောက်ဆုံးသွားနိုင်တာ ဒါတွေက သူ့စိုးရိမ်တဲ့အချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အရေးအကြီးဆုံးတစ်ခုလို့ ဆိုနိုင်တဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ကြံမှုတွေ ဖြစ်လာမှာကိုလည်း သူ စိုးရိမ်ခဲ့ပါတယ်။

(၃)

ဒီစာအုပ်မှာ ပါဝင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေအပေါ် တွေ့ရှိချက်တွေအပြင် ဝေဖန်စရာရှိမလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းဆက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာဦးညွန့်လွင်ဟာ စိတ်ရှင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သူ့ရေးတဲ့စာတွေမှာ အတိုင်းသား ပေါ်လွင်ပါတယ်။ သူဟာ စာပေကို မွေ့လျော်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးပါ။ နိုင်ငံရေးဟာ ညစ်ပတ်လေ့ရှိပါတယ်။ သူလို စိတ်ရှင်းသူ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးက စိတ်မရှင်းတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ အံဝင်ခွင်ကျ ဆီလျော်မှု ဖြစ်ပါ့မလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကပဲ သူ့အပေါ် ဝေဖန်စရာ ဖြစ်ပယ်ထင်ပါတယ်။

အဲပေမဲ့ စိတ်ကျေနပ်စရာ ဖြစ်စေတာက ခွန်ထွန်းဦးနဲ့ စိုင်းညွန့်လွင်တို့နှစ်ဦးစလုံးကို ရှမ်းတိုင်းရင်းသား လူငယ်မျိုးဆက်တွေ၊ နောက်လူတွေက တန်ဖိုးထားကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကပဲ သူတို့ဟာ ရှမ်းပြည်နိုင်ငံရေးမှာ အမွေကောင်းထားနိုင်သူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သတိပြုစရာပါ။ စိတ်ရှင်းတဲ့ ရှမ်းနိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေ မြန်မာနိုင်ငံရေးမှာ ဘယ်

လိုဆက်ဖြစ်မယ် မသိပေမဲ့ ရှမ်းပြည်အတွက်တော့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ပြီးသားလို့ ဆိုရပါမယ်။

စာအုပ်အကြောင်း ပြန်ဆက်ပါမယ်။ ကိုယ့်အတွေး၊ ကိုယ့်အရေး၊ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံတွေ ရေးကြတဲ့ စာအုပ်တိုင်းက စင်းလုံးချောမဖြစ်ကြပါဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပိုဆိုးပါတယ်။ သူများမကောင်းကြောင်း၊ ကိုယ်ကောင်းကြောင်း၊ အတ္ထုကို အရောင်တင်ကြသူတွေ များပါတယ်။ ချစ်ခင်တလေ မှုအရ ယုံကြည်ချက်ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ခေတ်ဆိုးကို ဖြတ်သန်းခဲ့တာမျှင်းအတူတူ ကြွလွင့်ခဲ့သူတွေကို အပြစ်ရှာ၊ အုတ်ဂူကို တံတွေးတွေးတဲ့အကျင့်ကို ဝံ့ပင်သူတွေလည်း ရှိနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို လူတွေရေးကြတဲ့ စာအုပ်တွေက စာပေဈေးကွက်ရဲ့ နိုင်ငံရေးစာပေ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ နေရာယူနေခဲ့တာ စိတ်ပျက်စရာပါပဲ။

ဆရာဦးညွန့်လွင်ရဲ့ စာအုပ်က လူတိုင်းသဘောစွေစေမယ့် စင်းလုံးချော မဖြစ်ခဲ့ရင်တောင် စာဖတ်သူတွေကို စိတ်ပျက်စေမယ့် စာအုပ်တွေထဲ မပါဘူးဆိုတာ အာမခံကြောင်းပြောရင်း အမှာစာ ရေးလိုက်ရပါတယ်။

နေထွန်းနိုင်
ဖေဖော်ဝါရီ ၁၄၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်

မာတိကာ

- ယူကရိန်း Kyiv (UKRAINE) အတွေ့အကြုံ ၂၃
- ကတိသစ္စာ တည်ငြိမ်ရေးအခဲ ၃၅
- စီယမ်ရိပ် (Siem Reap) သိုးစွဲ အမှတ်တရ ၄၅
- အများစုခြင်း (၁) ၅၈
- အများစုခြင်း (၂) ၆၅
- အများစုခြင်း (၃) ၇၅
- ကျွန်တော် နဲ့ သိုင်းလောက ၈၅
- ဘာတွေဖြစ်နေကြတာလဲ ၉၄
- ဖုပေါင်းအင်အား ၁၀၀
- ဟိုး... တုန်းက ဆန္ဒခံယူပွဲ ၁၀၆
- ဟိုတုန်းက အတွေ့နဲ့ လုပ်ခဲ့တဲ့ အဖေအမြေ ၁၁၄
- ကျားမြို့နဲ့ ကျားခေါင်း ဘာကြောင့်ပုပေါင်းစည်းနိုင်သေးတာလဲ ၁၂၇
- ရှမ်းပြည်က အလောသုံးဆယ် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ ၁၃၆
- ဒုတိယပင်လုံနဲ့ SNLD ၁၄၃
- အရပ်ဘက် - အရပ်ဘက် ဆက်ဆံရေး ၁၅၁

- မြန်မာနိုင်ငံရေးနှင့် အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစုရေး ၁၅၅
- ချောတိုင်တက်သူများ ၁၆၄
- တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံရေးပါတီများဘာလဲ ၁၇၁
- အနာဂတ် ၂၀၅၀ (Future 2050) ၁၇၈
- နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံမှုများ ၁၈၄
- ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD) ပါတီ အတွင်းရေးမှူး စိုင်းညွန့်လွင်အား မေးမြန်းခြင်း ၁၉၀
- ကျွန်တော် နဲ့ အလွဲများ ၁၉၇
- လွဲချော်နေသော စာပိုဒ်များ ၂၀၃
- အမျိုးသားနိုင်ငံရေး နှင့် ပါတီနိုင်ငံရေး ၂၁၀
- လိုက်ဂူ (Cave- Light at the end of the tunnel) ၂၁၆